

נמצא כי ביציאת מצרים נתברר כוחה של תפילה, וגם אם נגזרה הגזירה של ארבע מאות שנה ניתן לשנותה על ידי כוחה של תפילה, והרי יציאת מצרים נעשתה על ידי משה רבינו, הוא גלגולו של נח, כי חסרונו של נח היה שלא האמין שבכוחה של התפילה לשנות את הגזירה, עתה שחזר בגלגולו של משה גילה לנו כי בכוחה של התפילה לשנות אפילו גזירות מלמעלה.

מובא במדרש תנחומא (פרשת נח סימן ט) "וישאר אך נח", "אך" מלשון אנוחה, שפעם אחת אחר נח להביא לארי את מזונותיו והכישו בכפו, ונעשה צולע ובעל מום, ולכן בצאתם מן התיבה הוצרך שם בנו של נח להקריב את הקרבנות כיון שכהן בעל מום פסול לעבודה.

ויש לפרש, שמובא בספר חובת הלבבות (שער האהבת השם פרק ו) מעשה באחד החסידים שהלך במדבר ומצא אדם ירא ה', שישן לבדו, וכאשר שאל אותו כיצד הנך ישן במקום זה, האם אינך מפחד מהאריות? ענה לו אני מתבייש מהאלקים שיראה אותי מפחד ממשהו חוץ ממנו. עד כדי כך הרגיש בחוש שהקב"ה נמצא עמו ואין שום כח אחר שיכול להזיק לו בלתי מה' לבדו.

כמו כן מובא על הבעש"ט הקדוש, שבאחת הפעמים שהלך להתבודד ביערות, הבחין באריה המתקרב למולו, וחזק את עצמו ביראת שמים ובאמונה פשוטה, שהקב"ה נמצא עמו והאריה לא יכול להזיק לו רק על פי גזירת עליון, באותו רגע נפל האריה ומת.

אולם נח אשר מגודל דרגתו, מחמת הנסיון הגדול שעבר ששנים רבות התפלל ולא נענה, היה לו פגם קטן באמונה, אבל אותו פגם קטן גרם שניתן לרשות לאריה לפגוע בו ולנשכו.

לכן תיקונו של נח היה על ידי שליחת היונה, שכן היונה בהבאת העלה זית בפייה אמרה כמבואר בגמרא בעירובין (יח): אמרה היונה לפני הקב"ה: מוטב יהיו מזונותיו מרורין עלי כזית ביד הקב"ה, ואל יהיו מתוקין כדבש ביד בשר ודם. שזה ענין האמונה לתלות עצמו רק בידי הקב"ה ולא בידי בשר ודם. ובזה תוקן חוסר האמונה שהיה לנח.

בספר "מאחורי הפרגוד" מובא: שאחד שאל את הגאון רבי אהרן ליב שטיינמן שליט"א: איני מבין את הבקשה שאנו אומרים בברכת המזון, "ונא אל תצריכנו ה' אלוהינו לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלוואתם, כי אם לידך המלאה הפתוחה" מה אנו מבקשים? שלא נקבל מתנה ואפילו לא הלוואה מגמ"ח כל שהוא? איך, אם כן אני הדל והאביון אפרנס את ילדי מדי חודש, אם לא אקח הלוואה? ובנוסף להוצאות השוטפות, עלי גם לחתן ילדים! מהיכן? רבינו הגרא"ל הגיב בכאב ואמר: אתם יודעים מדוע בני אדם אינם זוכים לסייעתא דשמיא בממונם? מדוע התפילה על פרנסה, אינה מתקבלת? כי אין מאמינים די הצורך בכך שהקב"ה יכול לתת! בן אדם מתפלל, ועם זאת הוא מוטרד בהרהורים: נו, כיצד הקב"ה באמת יתן לי? אם לא מתנה ואפילו לא גמ"ח, מאין יבוא עזרי? ואז הגביה מרן את קולו ואמר: האם אתה דואג להקב"ה?! וכי הוא יתברך זקוק לעצות שלך?! הוא לבדו יודע איך לתת לך! כן, כן, כן, לא במתנת בשר ודם ולא על ידי הלוואתם, אלא מ"ידך המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה"! וכאשר מאמינים בזה, אז ה' שומע את התפילה.

כמו כן מובא במדרש תנחומא (פרשת תצוה) על הפסוק בשיר השירים: "הנך יפה רעייתי, הנך יפה עינייך יונים". שנמשלה כנסת ישראל ליונה, מה היונה הזו, משהיא מכרת את בן זוגה אינה זה ממנו, כך ישראל, משהכירו לקב"ה שוב אינם זרים ממנו ואינם מניחים אותו. דבר אחר, מה יונה זו כל העופות כשהם נשחטים הם מפרכסים, אבל היונה פושטת צווארה. כך אין אומה בעולם מוסרת עצמה להריגה על קדושת שמו אלא ישראל. שנאמר: "אליך הורגנו כל היום". שוב נתבאר כי היונה מסמלת את ענין המונה והקשר אל בורא עולם.

בזה נבין את דברי הזוהר הקדוש (פרשת שלח דף קסה.) וז"ל (תרגום): דוד המלך זית רענן נקרא לפני הקב"ה, דכתיב (תהילים נ"ב, י) "ואני כזית רענן בבית וגו'". עלה זית, זה מלך המשיח בנו של דוד, וזהו שרמזה יונה זו בימי נח, דכתיב "והנה עלה זית טרף בפייה".

ובספר זהר חי על הזוה"ק שם הביא רמז בזה: "טרף בפייה" בגימטריא "דוד בן ישי". ולכאורה מה השייכות בין היונה לבין ביאת המשיח?

מובא בזוה"ק (פרשת שמות דף ז:): זקף רבי שמעון ידוי ובכה ואמר: "ווי מאן דיזדמן בהווא זימנא" - מסכן הוא זה שיזדמן באותה תקופה, זה אמר רשב"י כשראה ברוח קודשו את התקופה, ומסיים רשב"י: "זוכאה איהו מאן דיזדמן בהווא זימנא במהימנותא", כלומר מאידך, אשרי חלקו של זה שיזדמן באותו זמן - באמונה.

הרבי רבי אלימלך מליזענסק זי"ע גילה באחד הימים מה יהיו הסימנים של "חבלי משיח" שיהיו לקראת סיומה של הגלות, התקופה הנקראת בפי חז"ל "עקבתא דמשיחא".

וכך המשיל הרבי רבי אלימלך: באותה תקופה, ישלשל הקדוש ברוך הוא חבל ארוך מן השמים לארץ, חבל שיתנדנד אנה ואנה ברוח מצויה ושאינה מצויה, הרבה ינסו להיאחז בחבל וככל שתגדלו תגבר, יהיו שיתייאשו, יניחו את אחיזתם וישמטו לארץ. ואותם שיישארו בבירור האחרון, כך אמר הרבי רבי אלימלך, הם שיזכו לאורו של משיח.

וכבר אמר הבעל שם טוב הקדוש, כי הוא אינו חושש מההסתר פנים שיהיה בזמן עקבתא דמשיחא אלא מההסתרה שבתוך ההסתרה שיהיה בעקבתא דמשיחא, מזה הוא חושש.

אומר הפסוק בשיר השירים: "משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים", כלפי המסתכל דרך החלון אין לו הבדל אם הוא רואה מהחלון או דרך החרכים הוא רואה אותו דבר, כל ההבדל הוא כלפי העומד בחוץ, שבעת שאדם מסתכל על חבירו דרך חלון הרי חבירו יכול גם כן לראותו. מה שאין כן כשאדם מסתכל דרך החרכים אין הנראה יכול לראותו כלל, וכמו כן בימים כתיקונם היה הקב"ה בבחינת משגיח מן החלונות ויכולים היינו אף לראותו, אך בימינו אנו השי"ת מציץ בנו אלא שאיננו יכולים לעלות ולראות על אף שרצונו לראות את מלכנו.

כלומר כל עניין ביאת המשיח תלוי באמונה, שעם כל הקשיים של עקבתא דמשיחא יתחזקו באמונה, ועל ידי זה יביאו את הגואל. לכן היונה בהבאת העלה זית בפייה מלמדת את ענין האמונה, ולכן נרמז בזה ביאת המשיח.

וזהו לשון הפזמון "יונה מצאה בו מנוח" היינו בשבת קודש, וכתב היעב"ץ (מגדל עוז עליית הטבע עמוד קכ"א): ושמעתי אומרים שיש עוד אות ליום מן הימים, מן היונה שאינה אוכלת מהנתלש מל המחובר בשבת דכנסת ישראל ליונה אמתילא. עכ"ל. ויש לומר, כי שבת קודש הוא יום האמונה, דשבת הוא יום האמונה, וכמובא בילקוט שמעוני (פרשת כי תשא סוף רמז ש"ז): ולא עוד, אלא כל מי שמשמר את השבת, מעיד על מי שאמר והיה העולם, שברא עולמו בששה ונח בשביעי, וכן הוא אומר (ישעיה מ"ג, י) "ואתם עדי נאום ה' ואני אל". ע"כ. א"כ עצם שמירת השבת מעידה על הקב"ה שברא את העולם. אולם החינוך (מצוה ל"ב) מוסיף שסיבת הציווי על המנוחה בשבת, כדי שנהיה פנויים מעסקינו לכבוד היום, ולקבוע בנפשותינו אמונת חידוש העולם, שהוא חבל המושכת כל יסודי הדת. ע"כ עיי"ש שהאריך. ולכן כל המחלל את השבת ככופר במעשה בראשית (עירובין סט: וחולין ה.). ועי' בכוזרי (מאמר ב' פרק נ'), דרך עיי"ש שמירת שבת יכול להגיע לאמונה. לכן, היונה אשר מסמלת את האמונה מצאה מנוח בשבת קודש.

עוד יבואר בזה דברי הגמרא בסנהדרין (צד.) ביקש הקב"ה לעשות את חזקיה משיח ואת סנחריב גוג ומגוג. יעו"ש. כי מצינו אצל חזקיה בברכות (י.), שבא לפניו ישעיה הנביא עם נבואה מהשמים: "כי מת אתה ולא תחיה", וכשמנסה חזקיה לבקש מישעיה שיתן לו את בתו לאשה ואולי על ידי זה תסתלק הגזירה הנוראה שרואה ברוח קדשו, שעתידים להיות לו בנים עובדי עבודה זרה, אולם ישעיה הנביא מתעקש ואומר: "כבר נגזרה הגזירה שתמות", ונביא הוא זה שאומר זאת לחזקיה, וחזקיה באומץ ובבטחון אומר לנביא ישעיה: "בן אמוץ כלה נבואתך וצא, כך מקובלני מבית אבי אבא אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים".

לעולם תפילה יכולה לשנות את הגור דין מות.

אדם שחי באמונה בכוחה של תפילה, ואפילו שבא נביא עם נבואת ה' ואומר לו כי נגזרה הגזירה, בכל זאת אינו מתייאש ופונה בתפילה, הוא ראוי להיות המשיח, כי כל בחינת משיח זה כוחה של האמונה.

הודעה לציבור אנשי תל אביב!!!

היום יום ב' כ"ט תשרי יתקיים שיעור מפי

הרב איתי בן אהרן שליט"א

בבית הכנסת משכן הכהנים שדרות הציונות 20

בשעה 7:00 בערב (לאחר תפילת ערבית)

(עזרת נשים פתוחה)

השיעור יועבר בשידור חי בקו הטלפון: 0772618021 (שלוחה 9)